

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 380435

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) XI (6)

BUENOS AIRES, 19. FEBRUARJA (FEBRERO) 1953

No. (Štev.) 8.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

ŽALOST IN VESELJE

Mi mrzlokrvni Slovenci niti do pete ne sežemo vročekrvnim južnjakom, kadar je treba izražati svoja čustva. Pustni dnevi so en dokaz za to. Državni uradi in zasebna podjetnost te dni počivajo. V normalnih časih mestne uprave žrtvujejo milijone, da pripravijo svojim meščanom čim več zabavišč in zabave. Pustne naravnost sfanatizirajo stare in mlade. Nič ne rečem, saj smo imeli predpust in pust tudi pri nas: veliko oklicev in ohceti s harmoniko, šranganjem in voglarjenjem, kakor so vekoviti fantovski običaji velevali; običajna gasilska veselica v vsaki srenji s srečolovom in majhnim pretepčkom; takozvani elitni plesi v Unionu in na Taboru in morda še kje; tu in tam pijanček ali vaški tepček, ki si je v zabavo mularije namazal obraz z ogljem, — pa je bilo našega pusta konec. Kvečjemu še slankova pojedina na pepelnico sredo in pa ploh, ki so ga tresorit fantje vlekli na čast zakrknjenim samanicam, pa mirna Bosna! Da bi se pa častivredni ljubljanski meščan namaškara in pri belem dnevu koračil po promenadah ali da bi kaka naša gospodična pustila, da bi ji sosed ali soseda zllila vedro vode za vrat, nak, tega bi pa pri nas ne spravili skupaj.

Pa se vendar Slovenci radi pobahamo, da smo veseli ljudje. Kolikokrat slišimo reči: Včeraj smo bili pa malo veseli! V pravo slovensko govornico prestavljeno se to pravi, da smo ga imeli včeraj malo preveč pod kapo. Prav to je ena naših narodnih značilnosti. Če nismo “poč paro”, ne znamo biti veseli. S tem nočem reči, da smo kot narod pijanci. Toliko kot kak drug narod, ali pa še manj. Ena razlika pa je, ki nam daje slabo ime: če mi kanemo kako kapljo odveč na zob, mislimo, da mora za to vedeti ves svet. Takrat izgine kot bi mignil naša slovenska pohlevnost, obzirnost in zaprtost in začnemo govoriti kot strgani dohtarji. Takrat nastajajo in se rešujejo problemi, domači in tuji, politični, socialni, kulturni in verski. Takrat strokovnjaško preiščemo svojemu sosedu kosti in obisti. Takrat kritiziramo kot absolutni veščaki vse, kar je bilo in prerokujemo nezmotno kaj bo, kako ne bo smelo in kako bo moralo biti. Če ne bo tako, potem pa “vse zbout”.

Druga stopnja tovrstnega našega veselja pa je petje. Ob gotovem trenutku Slovenec poje; vsak, tudi tisti, ki ima tako malo poslušala, da ne loči klavirja od kolovrata. Poje na ves glas in z vsem čustvom in — Bogu bodi potoženo — navadno ne lepo. Koliko slabega imena so že dala premokra grla naši prelepi narodni in ponarodeli pesmi!

Kaj hočemo reči s tem? Ali smo komu nevoščljivi, če po kosilu ali pred prijatelji popije čašo ali dve? Nikakor ne! Opozarjamo le na nevarnost, v katero se podajajo tisti, ki se pijače preveč navadijo.

Posledica prebilnega pitja je namreč žalost. Ena taka žalost je prazen žep. En sam pogled med Slovence po svetu, “stare in nove”, nam poda dokaz za to trditve. Kdor se vda pijači, neozogibno propade zdravstveno, gospodarsko, umsko, narodnostno in moralno. Kdo ne pozna cele vrste rojakov med nami, ki so že popolnoma izgubljeni ali pa so na gotovi poti v pogubo. Vedimo, da ne pivo, ne vino, ne likerji in žgane pijače, ki so prilično cenene, nimajo vinskega alkohola, ampak industrijskega, čigar kvarnega vpliva ne vzdrži najmočnejši želodec, še manj pa jetra. In to je druga žalost: neizogibna bolezen. Tretja pa je najnevarnejša in najresnejša: moralna otopelost za vse, ker označujemo z besedami: lepo, dobro, plemenito, idealno...

Pustu sledi post, čas resnosti in pokore, čas resnih dobrih sklepov in borbe za njih uresničitev. Ni s tem rečeno, da moramo hoditi po svetu z obupanimi obrazi in mrkimi pogledi. Le bodimo veseli, potrebni smo veselja in oddiha, vendar dajmo si dopovedati, da je mogoče biti dobre volje in razigran tudi brez pretiravanja v pijači. Ob trenutkih veselja oddiha pa ne pozabimo, da naše

Predsednik republike Gen. Juan D. Perón odpotoval na obisk v Čile

Predsednik republike gral. Juan D. Perón je snoči ob 21.30 uri s posebnim vlakom odpotoval iz Buenos Airesa proti čilski prestolnici na obisk, kamor ga je povabil predsednik sosednje prijateljske republike general Carlos Ibañez del Campo. Na potovanju spremljajo predsednika generala Perona zunanji minister dr. Jeronimo Remorino, minister za tehnične zadeve dr. Raul A. Mende in čilski veleposlanik v Argentini dr. Conrado Rios Gallardo.

Pri odhodu predsednika generala Perona v Čile so bile na železniški postaji FCNG Mitre zbrane visoke državne osebnosti, številni poslanci in senatorji, predstavniki čilske kolonije v Bs. Airesu, ter velika množica ljudstva, ki je predsednika republike navdušeno pozdravljala, mu želela srečno pot in polno uspehov njegovemu zgodovinskemu obisku. Na postaji se je od generala Perona prvi poslovil predsednik senata kontraadmiral Teisaire, ki v odsotnosti generala Perona vrši tudi posle predsednika republike.

Na argentinski strani pripravljajo predsedniku gralu Peronu navdušene sprejeme na vseh postajah, na katerih se bo ustavljal predsedniški vlak kot v Junínu, San Luisu in Mendozii.

Kot smo poročali, je predsednik republike gral. Perón izrazil željo čilski vladi, naj bi vse slavnosti, ki jih pripravljajo njemu na čast v čilski prestolnici in v vseh ostalih mestih, katere bo obiskal skupno z gralom Ibañezom del Campo, omejili na najmanjšo mero. Tej njevovi želji v Čilu niso ustregli, mu povsod pripravljajo veličastne sprejeme. Čilska prestolnica je že vsa v čilskih in argentinskih zastavah, po glavnih avenidah, po katerih se bosta vozila oba predsednika, so postavljeni slavoloki in veliki pozdravni napisi.

Ko bo predsednik general Perón prispel s svojim spremstvom na čilsko ozemlje, ga bo tam sprejelo in pozdravilo

lo odposlanstvo predsednika čilske republike grala Ibañeza in mu izreklo dobrodošlico. Pozdravila ga bo častna četa čilske vojske z zastavo in godbo ter predstavniki raznih ustanov. Od tu naprej se bo vozil general Perón s posebnim vlakom proti Santiagu kjer ga bo sprejel in pozdravil predsednik čilske republike gral Ibañez z vsemi člani svoje vlade, generaliteto in admiraliteto ter visokimi cerkvenimi dostojanstveniki. Čilski tisk navaja, da bo sprejem predsednika grala Perona v Santiagu prekosil vse dosedanje sprejeme, kakor so jih imeli tam in bodo pri njem sodelovale nepregledne množice ljudstva. Vse slavnosti bodo prenašali tudi po televiziji in so v ta namen odšli že pred dnevi v Čile iz Buenos Airesa strokovnjaki s televizijskimi aparaturni.

V Čilu pripravljajo predsedniku gralu Peronu celo vrsto slavnosti, med katerimi bo največja velika vojaška parada čilske vojske pred obema predsednikoma. Oba predsednika bosta govorila tudi narodu.

Razgovorom predsednika republike grala Perona in predsednika čilske republike grala Ibañeza vsa politična javnost v Argentini, Čilu in vseh ostalih latinskoameriških državah pripisuje zgodovinski pomen. Z njimi se ne bodo dosegli samo novi gospodarski sporazumi, ki bodo še tesneje povezali obe državi na gospodarskem področju, ampak tudi politični. V tem pogledu je važna izjava, ki jo je podal predsednik gral Perón uredniku čilskega dnevnika “La Nación”, v kateri povdarja, da sedaj, prav tako, kot v minulem stoletju, bide ura za združitev Čila in Argentine. Napaka, ki jo pripisujejo San Martinu in O'Higginsu, je ta, da nista že leta 1817 zapečatila popolne unije med Čilom in Argentino. Obe državi imata danes možnosti, da dosežeta to aspiracijo. Če bi se dosegla ta unija med Argentino in Čilom, bi pozneje prišlo še do unije z Brazilijo in drugimi latinsko-ameriški državami.

Sovjetska zveza prekinila diplomatske odnose z Izraelom

Sovjetska Zveza je prekinila diplomatske odnose z Izraelom. Povod za to ji je bila eksplozija bombe v sovjetskem veleposlaništvu v Tel Avivu, kjer so bili ranjeni trije člani poslaništva, med njimi žena veleposlanika. ZSSR je v tozadavni noti obtožila judovsko vlado, da je ona dala postaviti bombo v poslaništvo.

Prekinitev odnosov je v svetu povzročila številne komentarje. Judovsko časopisje je zagnalo velikanski vik in krik, judovske organizacije so pozvale svoje člane na borbo proti “komunističnemu antisemitizmu” (ne proti komunizmu! — op. ur.), izraelska delegacija pri ZN pa namerava spraviti vprašanje tkzv. preganjanja judov v ZSSR in satelitskih državah pred skupščino ZN, ko bo ta pričela zasedati 24. februarja.

Komentarji v USA o tem dogodku so različni. Najzanimivejši med njimi je poročilo “New York Timesa”, v katerem med drugim pravi: “ZSSR izrablja neskladja med USA in evropskimi državami, da bi izvedla načrte, ki si jih je zastavila. V ta namen izrabli sleherni priložnost, da pridobi simpatije arabskih dežel, kjer stremi za nadvlado nad bogatimi petrolejskimi vrelci. Kremeljska poteza je uničujoča za gospodarske inte-

življenje ni ne praznik ne veselica, ampak delavni dan. Dovolj razlogov imamo, da vzamemo življenje resno in da vpoštevamo činitelje, ki nam v življenjski borbi jamčijo uspeh: moralno zdravje in umsko svežost, telesno zdravje in tisto življenjsko modrost, ki je neobhodno potrebna da ne omagamo ali ne krenemo vstran. To resno pojmovanje življenja naj poživi v nas vseh postni čas.

rese Izraela, zlasti kar se tiče izvoza sadja, ne dela pa nobene škode Kremlju. ZSSR lahko živi brez judovskih pomanjank. ZSSR si je s tem korakom sicer nakopala jezo sinov Jokoba, raztresenih po celem svetu, vendar ne vseh, ker judovski komunisti — veliki rusofili — mislijo enako, odn. bolj rečeno, ponavljajo to, kar govori Moskva.”

“Kljub vsemu pa ZSSR smatra, da na njenem ozemlju protijudovstvo ni dovoljeno. Antisemitizem pa. Težko je sicer ločiti mejo med enim in drugim, toda Kremlja to ne moti. Prekorači jo na eno ali drugo stran, kadar smatra to za potrebno. V dolgem članku o “Judih” v 15. zvezku Velike Sovjetske Enciklopedije, ki je bil nedavno izdan, pisec poudarja, da sionisti podpihujejo nacionalizem “celo v pokrajinah, kjer so se judje asimilirali že v srednjem veku.” Nacionalizem in komunizem pa ne gresta skupaj.”

“Zapad pa je medtem malo storil, da bi si pridobil simpatije Srednjega Vzhoda. Dokazi: teheranski parlament je o strobo obsodil pisanje bivšega ameriškega poslanika v Abesiniji, da naj bi si velelile Perzijo med seboj razdelile. Kar pa je še bolj tragično, je to, da je vsebino pisanja prenašala v perzijskem jeziku tudi radijska postaja “Glas Amerike”, za katero je znano, da je v poročilih odvisna od ameriškega zunanjega ministrstva. Zun. ministristvo se je sicer opravičilo, toda škoda je bila storjena.”

Sovjetska “Pravda” je po prekinitvi silovito napadla Izrael in imenuje jude “stekele pse.” Podobno piše kom. časopisje tudi v satelitskih državah. Pojavljajo se tudi vesti, da bodo sovjetskemu zgleđu sledile tudi satelitske države in prekinile odnose z Izraelom.

SEGUNDA CATEDRA MAGISTRAL DEL PRIMER MAGISTRADO SOBRE LA EJECUCION DEL PLAN QUINQUENAL

El general JUAN D. PERON dictó el martes de 10 del mes corriente su segunda cátedra magistral sobre ejecución del Segundo Plan Quinquenal. Palabras suyas difundió Radio del Estado en conexión con la Red Argentina de Radiofusión por todas las partes de la república.

En su segunda conferencia el Presidente de la Nación, diferenció al justicialismo del capitalismo y disertó sobre deflación, inflación y equilibrio, precios y salarios, oferta y demanda, producción y consumo, equilibrio total económico, social y político.

La exposición de doctrina del general Perón brindó a la “Democracia” la la ocasión de recoger las siguientes más destacadas palabras en el discurso del primer magistrado:

No somos ni inflacionistas ni deflacionistas; somos justicialistas hasta en esto. Bajo otros regimenes, con o sin inflación, lo mismo sufre el pueblo hambre y miserias.

Inflación, deflación y equilibrio estático son posiciones económicas capitalistas. Los Peronistas nos decidimos como siempre por el Pueblo y aplicamos la economía social.

No hay sistemas económicos rígidos, sino momentos económicos. Cada caso económico lo resolvemos mediante la apreciación exacta de la realidad.

El ideal económico peronista es el del equilibrio dinámico: si crece la renta nacional, debe crecer proporcionalmente la renta familiar.

El ritmo de los salarios debe seguir el ritmo de los precios. En este caso, la economía (precios) debe servir al bienestar social (salarios).

Para elevar los precios, el capitalismo propicia que la demanda supere a la oferta. En el Justicialismo la oferta está subordinada a la demanda.

En nuestra economía social dinámica, la relación entre producción y consumo es también igual: la producción se subordina al consumo.

Queremos una economía en permanente y progresivo desarrollo y una situación social que también mejore progresiva y paralelamente. La Justicia Social concilia la economía con la sociedad: pone las riquezas del hombre al servicio del hombre.

Hay que pensar en grande para sentir en grande. Con todo lo que ya hemos hecho, no tengo temor en afirmar que todo está por hacerse.

La potencialidad económica del país es casi infinita. Lo que se necesita es convertirla en riqueza y transformar esa riqueza en bienestar social y felicidad.

Somos un Pueblo nuevo y pujante que recién conoce la dignidad de la justicia, de la soberanía y de la libertad. Ofrecernos un programa mediocre sería subestimar lo que valemos.

DRUGI GOVOR PREDSEDNIKA REPUBLIKE O IZVEDBI II. PETLETNEGA NAČRTA

Predsednik republike gral JUAN D. PERON je imel v torek 10. februarja t. l. svoj drugi govor o izvedbi II. Petletnega načrta. Njegova tehtna in prepričljiva izvajanja je prenašala Državna radijska postaja, na katero so bile priključene tudi vse ostale radijske postaje v Argentini, tako, da so predsednikov govor lahko poslušali ljudje v vseh predelih prostrane republike.

V svojem drugem predavanju je predsednik gral Perón predvsem povdarjal razlike med justicializmom in kapitalizmom, v nadaljnjih izvajanjih je pa razvijal svoje misli o deflaciji, inflaciji in ravnovesju, cenah in plačah, ponudbah in o povpraševanju, proizvodnji in potrošnji, popolnem ravnovesju — gospodarskem, socialnem in političnem.

Ta govor je dal “Demokraciji”, glavnemu glasilu Peronističnega gibanja, priliko, da je iz predsednikovega govora povzela naslednje njegove besede kot gesla:

Mi nismo inflacionisti, pa tudi ne deflacionisti. Smo justicialisti. Pod drugimi režimi z ali brez inflacije, ljudstvo prav tako trpi lakoto in pomanjkanje.

Inflacija, deflacija in statično ravnovesje so kapitalistične gospodarske pozicije. Peronisti smo se kot vedno odločili za ljudstvo in vodimo socialno gospodarstvo.

Ne obstojajo nespremenljivi gospodarski sistemi, pač pa gospodarski momenti. Vsak gospodarski slučaj rešujemo po temeljiti presoji resničnega stanja. Gospodarski ideal peronistov je dinamično ravnovesje. Če se zvišujejo dohodki države, se morajo sorazmerno zviševati tudi dohodki družin.

Ritem plač mora slediti ritmu cen. V tem primeru mora gospodarstvo (cene) služiti socialnim koristim (plače).

Zvišanje cen skuša kapitalizem doseči na ta način, da povpraševanje presega ponudbo. V justicializmu je pa ponudba podrejena povpraševanju.

V našem socialno dinamičnem gospodarstvu je razmerje med proizvodnjo in potrošnjo prav tako enako: proizvodnja se podreja potrošnji.

Zelimo imeti tako gospodarstvo, ki bo v stalnem in neprestanem razvoju in takšno socialno stanje, ki se bo pravtako stalno in vzporedno zboljševalo. Socialna pravičnost sprijateljuje gospodarstvo z družbo: postavlja človekovo bogastvo v službo človeku.

Misliti moramo na velike stvari, da imamo čut za velike stvari. O vsem tem, kar smo povedali, se ne bojim trditi, da je treba vse to storiti.

Gospodarske zmožnosti republike so skoro brezmejne. Vse, kar je treba storiti je samo to, da te zmožnosti spremenimo v bogastvo in to bogastvo potem v socialno korist in srečo.

Smu nov in dinamičen narod, ki se šele zaveda vrednosti socialne pravičnosti, suverenosti in svobode. Ponujati nam kak polovičarski program, bi pomenilo podcenjavati to, kar smo.

Letalska bombardiranja na Koreji

Bojišče na Koreji je bilo pretekli teden popolnoma mirno. Samo v zraku so se odigravali hudi boji med ameriškim in komunističnim letalstvom. Ameriške veletrdnjave so bombardirale več komunističnih vojaških oporišč in zlasti področje okoli Pyongyanga. Posebna novost v vodenju vojne na Koreji je bila objava ameriškega glavnega stana, da bodo v ponedeljek, 16. t. m. ameriške vojne

ladje in letala bombardirala komunistično pristanišče Wonsan na vzhodni korejski obali. Bombardiranje so napovedali vnaprej, da bi dokazali, da komunisti ne morejo nuditi posebnega odpora kljub vednosti o akciji. Bombardiranje se je izvršilo po načrtu in se je pričelo ob devetih zjutraj s petih vojnih ladij. Več desetih letal je istočasno tolklo pristanišče iz zraka.

Jugoslavanski katoliški škofje se borijo proti ustanovitvi narodne cerkve

V vseh časih in v vseh državah so od časa do časa poskušali ustanovljati narodne Cerkve, ki ne bi priznavale papeža za vrhovnega poglavarja in ki bi bile povsem odvisne od ustave in državne oblasti, da bi tako podredili vero politiki in Cerkev državi. Tak poskus so hoteli izvesti po prvi svetovni vojni in nato po drugi na Češkem: obakrat je poskus propadel.

Že v nekaj mesecih po koncu druge svetovne vojne je Tito sprejel v Zagrebu katoliške škofje in jim dal naslednjo izjavo:

„Nisem nasproten katoliški Cerkev; želim, da so odnosi med Cerkvijo in državo dobri. Toda katoliška Cerkev mora biti narodna, to se pravi, neodvisna od Rima“.

Ta želja maršala mora danes postati resničnost. Tn je vzrok, zakaj skuša z vsemi sredstvi ločiti škofje in vernike od Cerkev in Kristusovega namestnika na zemlji.

Danes objavljamo prevod pisma v latinščini, ki so ga jugoslavanski škofje sestavili na konferenci v Zagrebu od 23. do 26. septembra 1952 in ga naslovili na svoje duhovnike:

Izjava o duhovniških združenjih (sin-

dikatih), izdana na sestanku škofov v Zagrebu.

I

Vsak katoliški duhovnik in še bolj člani cerkvene hierarhije so del Cerkev, istočasno ko uživajo civilne pravice v častni skupnosti.

Kot kristjani in kot duhovniki imamo pravice in dolžnosti do Cerkev in cerkvene autoritete; te pravice in te dolžnosti izhajajo bodisi iz vere in morale, bodisi iz cerkvene discipline. Kot član častne skupnosti ima duhovnik prav tako pravice in dolžnosti do države in do tistih, ki izvršujejo oblast.

Cerkvena oblast ne prepoveduje duhovnikom uporabljati njihovih civilnih pravic v častni skupnosti tako dolgo, dokler so te pravice v skladu z njihovimi duhovniškimi dolžnostmi, dolžnostmi, ki so jih duhovniki, vstopivši v cerkveno skupnost, sprejeli nase svojevoljno in svobodno. To je razlog zakaj je ustanavljanje poklicnih duhovniških združenj (sindikatov) tudi podrejeno cerkveni avtoriteti.

II

Škofovska konferenca v Zagrebu je dolgo proučevala vprašanje poklicnih duhovniških združenj, vprašanje, ki pri

nas predstavlja žgočo najnost in smo po preudarku vseh dejstev in po globokem premisleku enodušno prišli do naslednjega sklepa:

Ni dovoljeno ustanovljati taka poklicna duhovniška združenja niti duhovnikom vstopati vanja.

III

Še več, nihče ne more biti prisiljen vstopiti v kakšno združenje, ker je tak pritisk v nasprotju z naravnimi pravicami posameznika, potrjenimi z „Deklaracijo o človeških pravicah“ od ZN (Člen 20,2). Če bi torej duhovnik skušal pod moralno obveznostjo prisiliti svojega sobrata k vstopu v takšno združenje, bi s tem povzročil napad na svobodo vesti svojega sobrata in storil dejanje nasprotno tudi osnovnemu zakonu naše države (Ustava, Člen 25).

Ob isti priliki škofje močno priporočajo duhovnikom nevmesavanje v častne zadeve, kajti njihovo poslanstvo je delovati v službi Boga.

Duhovniki so dolžni dati Cesarju kar je Cesarjeva: da spoštujejo civilno avtoriteto, ker vsaka oblast je od Boga, toda isti duhovniki so tudi dolžni dati Bogu kar je božjega: da dejansko delajo v skladu in se zavestno podreje odlokom svojih cerkvenih predstojnikov.

(Sledi 20 podpisov škofov, ki so se udeležili konference.)

Tito v obrambi svojega in svetovnega komunizma

Tito rad nastopa pred javnostjo. Pred ljudmi se rad pokaže v vsem svojem maršalskem sijaju in blesku. Vedno je lepo opravljen ali v civilni obleki ali pa v maršalski uniformi. Tudi dragocenih prstanov ne zameta. Ugaja mu, da mu od tajne kom. policije UDBA skupaj segnata množica delavcev ploska in ga povelečuje kot „največjega sina, kar jih je dosedaj rodila Jugoslavija“. Pri tem ga prav nič ne moti dejstvo, da je to „navdušenje“ prisiljeno in da UDBA do vseh potankosti izvede vernostne ukrepe za zavarovanje maršalovega življenja pred „navdušenjo“ množico.

Na takih sestankih pa Tita včasih „navdušenje“ ljudstva „malo zanese“ in pove odkrito stvari, ki jih v naprej sestavljenem govoru ni predvideval. Posebne glede svojega bodočega zadržanja ali pa glede vloge, ki jo pripisuje komunizmu v bodočnosti. Tako nehoté odkriva svoje prave cilje in namene.

Tako je bilo tudi 16. decembra 1952 v Smederevski Palanki. V tamošnji tovarni vagonov je Tito v letih med prvo in drugo svetovno vojno tudi sam nekaj časa delal. Tej tovarni je hotel na vrhuncu svoje slave izkazati posebno čast, da se je dal od tamošnjega delavstva imenovati za delegata za VI. kongres komunistične partije v Zagrebu. In tega dne jim je prišel poročat o poteku komunističnega kongresa, na katerem so komunisti med drugimi sklepi sprejeli tudi, preimenovanje KPJ v Zvezo komunistov Jugoslavije.

Ker navadno članstvo kom. stranke o razlogih za spremembo strankinega imena ni bilo poučeno, mu je Tito to odločitev pojasnil in povedal, da tega niso storili, „da bi obledela vloga in lik komunista, ampak da dvignemo to zvezo na višjo stopnjo.“ Po Titu je sedaj v državi nastopilo novo razdobje in v njem imajo komunisti“ nove specifične naloge kot učitelji, instruktorji, kot nosilci čisto socialistične ideje v množicah.“

To je bil torej glavni namen. Komunizem zato ostane tak, kakršen je bil in z njim je treba prodirati v množice, in ga v njih utrjevati. Zato Tito takoj tudi v naslednjih odstavkih postavlja na laž vse tiste navidež doma in v svetu, ki menijo, da se Titov komunistični režim „demokratizira“ in približuje demokratičnemu sistemu v zahodno-evropskih državah ali pa celo v Ameriki. Vsako popuščenje komunistov bi predstavljalo začetek likvidacije komunistične diktature.

Tega pa komunisti ne mislijo in je Tito to tudi odločno povedal vsem svojim zagovornikom v svobodnem svetu z besedami: „Varajo se tisti, ki govore, da se mi oddaljujemo od komunizma, ali pa, da bi se ga odrekli. Ne, mi se ga ne odreka, ampak hočemo pokazati ljudem in narodom (podčrtali mi, op. ur), da komunizem ni zadeva posameznika, ampak, da predstavlja v bodočnosti srečo za človeštvo. Če nekateri hočejo prikazati, kakor da mi odstopamo od komunizma, potem to delajo iz strahu, ker se mi od komunizma ne oddaljujemo. Če na zahodu reakcija misli, da je naša pot v demokracijo dokaz za to, da smo mi dosedaj grešili in hočemo sedaj to popraviti, potem se vara.“

Ta Titov očitek leti na zahodne zaveznike, predvsem Amerikance, ki že leta sem z dolarji polnijo njegove prazne blagajne, odkoder pa prihajajo vedno odločnejše zahteve, da bi sleherni pošiljko ameriških dolarjev v Jugoslavijo morala spremljati tudi zahteva, da mora Tito začeti vračati narodu politične in gospodarske svoboščine. Dejanja ameriške vlade naj bodo v skladu s principi največjih ameriških mož, ki so ustvarili v popolni svobodi najmočnejšo in najbogatejšo državo na svetu, ki danes nosi pred vsemi ostalimi narodi zastavo svobode in jo po svojih vodilnih sedanjih možeh obljublja in zagotavlja slehernemu še tlačenemu narodu v svetu.

Take in slične želje in zahteve svobodnega sveta v Jugoslaviji ne slišijo radi. So kot slaba vest po storjenem grehu in zločinu, za katere bi bilo treba opraviti pokoro in se odreči vsemu, kar je komunistična diktatura kot nagrada za storjene usluge dala posameznikom in komunistični stranki kot nositeljici vsega sedanjega političnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega stanja. Odpadel bi sedanji monopolistični politični sistem in komunistična stranka bi se ob pojavu demokratičnih strank znašla v slabi manjšini in ljudstvo bi si postavilo na vodilna mesta moče svojega zupanja, ki pa gotovo ne bi bili več komunisti, pa tudi ne njihovi sopotniki. Zato sleherni zahteva po demokratizaciji političnega življenja v Jugoslaviji pod komunisti ni izvedljiva, ker bi bila v najhujšem nasprotju z bistvom samega komunizma, ki z nikomur in nikdar ne mara deliti oblasti. Zato je tudi Tito v svojem govoru ves nervozen zarohnel na „neprijatelje nove Jugoslavije“, ki bi hoteli sedanje stanje doma spremeniti ter je naglasil, „da so vsa mednarodna reaktivna v raznih državah smrtni neprijatelji z Vatikanom na čelu in vse njihove telji naše države“.

Tito ob takih prilikah tudi rad grozi. Tako je storil tudi tokrat, ko je dejal: „Mi nikdar nismo drugemu vsiljevali svojega zavezništva. Mi prisiljeni ne bomo nikdar zavezniški nikogar. Če nas ta ali oni noče za zaveznika, imamo mi še drugi izhod“. Da bi njegovi komunisti še bolj verjeli v resnost Titovih groženj zahodnim zaveznikom, „da ima še drugi izhod“, je nato še dolgo zatrjeval, da ne bo popustil pred nobenim pritiskom.

Tako je Tito med drugim govoril na javnem shodu. Zborovanju je pa sledil še banket. Dobro pripravljeno kosilo s srbskimi kuharskimi specialitetami so komunistični prvaki pošteno zalili z dobro smederevsko kapljico. Še hladni in trezni Slovenci postanejo ob takih prilikah zgovorni, kako bi ne bili še le „južni bratje, ki že tako uživajo sloves, da so rojeni kot pravi govorniki. Skratka: Ob izvrstni smederevski je borbeni duh komunistov še naraščal in je prihajal do vidnega izraza v številnih zdravcih.“

Tudi maršal jo je imel. V njej je najprej naglašal, da komunistična partija pod novim imenom pomeni „objedinjanje“ vseh komunistov, vseh marksistov. Takoj se je pa zopet spomnil „neprijateljev“ komunistične diktature ter

se je znesel nad njimi z besedami: „Mi jih ne bomo zapirali radi tega, ker nas zmerjajo, takoj jih bomo pa spravili na zmero, ko bodo začeli aktivno delati“. Vse je zagotavljal, da domačim sovražnikom lahko „preprečimo, da bi nam postali nevarni in škodljivi“, z žalostjo pa je moral priznati, da roka in metode njegove tajne policije UDBe ne seže do številnih sovražnikov v inozemstvu, ki se „z vsemi sredstvi bore proti naši državi, ker jim je socializem na poti.“

Že močno razgret in v borbenem zanosu je pa Tito nato v svoji zdravici izpovedal tudi tole:

„Lahko vam odkrito povem, da so danes na zahodu ljudje, ki govore, da jim ni nevarna Sovjetska zveza, ampak da je zanje nevaren komunizem, pa naj isti vlada v veliki ali majhni državi, da jim je nevarna ideja. Ti ljudje, ki niso brez velikega vpliva v vladanju svojih držav, ne mislijo na borbo proti napadalcu, ampak na križarsko vojsko proti novi ideji, proti komunizmu. V tem tiči nevarnost. Zato pa tudi mi danes z vsemi silami delamo na tem, da združimo vse, kar je progresivno in zavedno v močno fronto za nadaljnjo izgradnjo in razvoj naše države, pa ne samo v naši državi, ampak hodimo tudi čez naše meje in se trudimo, ne da združimo, ampak da pridobimo za se kot svoje prijatelje progresivne ljudi v svetu. Mi želimo, da bi bili napredni ljudje v svetu na naši strani in da jih ločimo od reakcije, ki je v svetu močna in postopoma postaja še močnejša“.

Končno je napadel Rusijo in ji očita, da je ona kriva, da je v svetu nastal strah pred komunizmom. Tolaži se samo z mislijo, da reakcija ne bo uspela, ker da „progresivne sile v svetu istotako postajajo močnejše, bolj strnjene z izgledom, da ne bo zmogala reakcija, ampak progresivni svet.“

S to samotolazbo je Tito zaključil svojo zdravico.

Po informacijah „Hrv. Doma“ je zagrebški komunistični „Vjesnik“ v tej zvezi odkril še zadnjo Titovo misel, ko je njegov govor v Smederevski Palanki objavil pod velikim naslovom: „Komunizem-bodočnost človeštva“.

Novo komunistično nasilje nad kat. cerkvijo Poljskem

Komunistična poljska vlada je z odlokom, izdanim 10. t. m., prevzela kontrolo in upravo nad katoliško Cerkvijo na Poljskem. Ta korak smatrajo kot protiakcijo rdeče vlade zaradi imenovanja za kardinala varšavskega nadškofa Msgr. Štefana Wyszyńskiego.

Novi odlok določa naslednje:

1. Nastavitve in premestitve duhovnikov se ne smejo izvršiti brez vladnega odobrenja.
2. Samo vlada more odobriti ustanovitev, odpravo ali spremembo župnij ali katere koli notranjo spremembo v že obstoječih.
3. Vsak duhovnik mora priseči na lojalnost napram Poljski Ljudski Republiki in sicer na ministrstvu za vere.
4. Duhovniki na Poljskem so lahko samo poljski državljani.

Poljska je tako postala prvi sovjetski satelit, ki je podredila civilni oblasti katoliške Cerkev. Ukaz je dobila iz Moskve. Postopoma se bo isto zgodilo tudi v drugih satelitskih državah. Tudi v Titovi Jugoslaviji, čeprav morda na manj brutalen način. Razvoj v zadnjih mesecih gre v to smer: Tito hoče kontrolirati Cerkev, da bi uničil vero. Komunizem je povsod enak. Samo metode menja.

Sudan nova bodoča samostojna država

Egipt in Anglija sta v Kairu podpisala sporazum, po katerem bo egipčanski Sudan, ki so ga imeli Angleži zasedene nad 150 let in zaradi katerega je bila Anglija v sporu z Egiptom od l. 1899 dalje, postal v treh letih samostojna država. Volitve v Sudanu bodo verjetno že prihodnji mesec za izvolitev prvega samostojnega parlamenta, pod kontrolo tričlanske egipčanske, angleške in ameriške komisije. V prehodni dobi bo Sudanu načeloval še angleški guverner.

Po podpisu pogodbe je gen. Naguib izjavil, da ima največjo zaslugo za pogodbo ameriški veleposlanik v Kairu, ki je uspešno predočil Angliji nujnost takega sporazuma. Takoj nato pa je Naguib pozval Anglijo, da začne z Egiptom razpravljati o umiku britanskih čet s področja suezkega prekopa. Anglija je na ta pogajanja že pristala in že v ponedeljek, 16. t. m. umaknila iz Suez tri garnizije; dve oddeli v Anglijo, ena pa na otok Ciper.

ARGENTINA

Predsednik senata kontraadmiral predstavnike argentinske težke industrije, ki so predsednika republike zagotovili, da bo argentinska jeklarska industrija kot svoj prispevek za izvedbo II. petletnega načrta letno izdelala za 150.000 ton več izdelkov.

Predsednik senata kontraadmiral Alberto Teisaira, ki sedaj vrši posele predsednika republike radi odhoda predsednika generala Perona na obisk v Čile je podpisal ukaz o postavitvi spomenika pokojni gospe Evi Peron na vrtu predsedniške rezidence v Buenos Airesu.

Vlada je vrnila nemškemu športnemu klubu v Quilmesu vsa njegova športna igrišča in poslopja. Slavnosti je prisostvoval tudi predsednik gral Peron, ki je predsedniku nemškega športnega kluba izročil dva pokala, od katerih eden nosi napis Eva Peron drugi pa ime predsednika grala Perona, za katera bo vsako leto tekmovala nemška mladina omenjenega športnega kluba.

S Plaza Miserere so te dni začeli voziti veliki omnibusi na treh novih avtobusnih linijah na kopalnišče 17 de Octubre na Ezeizo.

Na postaji Remedio de Escalada se je zrušil na vlak most, ki so ga gradili za pešce. Nesreča je zahtevala samo 2 ranjena.

Ministrstvo za poljedelstvo je objavilo sporočilo, da je zadnje deževje v posameznih provincah zelo ugodno vplivalo na pašnike. Živina se je radi zadostne hrane močno popravila.

Letalo letalske družbe Pan American Grace Airways je pred dnevi prevozilo razdaljo 1.118 km med Buenos Airesom in Santiago de Chile v rekordnem času 2 ur in 16 minut.

Tehnični strokovnjaki iz raznih ministrstev preučujejo načrt za splošno sanacijo področja Velikega Buenos Airesa. Med drugim predvidevajo zgraditev novih velikih kanalov za hitro otekanje vode.

Po novem filmskem sporazumu med Argentino in Francijo bo Francija dobavila Argentini 2.200.000 filmskega traku za argent. filmsko industrijo. Sporazum predvideva tudi prikaz 18 francoskih filmov v Argentini in več drugih franc. dokumentarnih filmov. V Franciji bodo pa poleg argent. dokumentarnih filmov igrali tudi 6 argent. daljših filmov.

Po sporazumu med Argentino in Italijo bo IAPI izvozil v Italijo 300.000 ton žita.

V Cordobi bodo zgraditi športni stadion za 35.000 ljudi.

V Punta Piedra, nedaleč vstran od Comodoro Rivadavia, je na mostu iztril vlak železnice Ferrocarril Nacional Patagónico ter strmoglavil v 30 metrov globok prepad. Nesreča je zahtevala 23 mrtvih in 65 ranjenih, katere so z veliko težavo izvlekli izpod ruševin razbite lokomotive in vagona.

Čangkajšek pripravlja napad na kom. Kitajsko

Vprašanje blokade rdeče Kitajske, bombardiranje Madžurije in ofenziva na Koreji so predmet razprav v vseh prestolnicah zaveznih držav. Pred vsemi prednjači Anglija, kjer je zun. minister Eden v parlamentu tarča laburističnih in konservativnih poslancev, ki mu postavljajo vprašanja, na katera more odgovarjati le z željami, da bo „USA upoštevala britansko stališče, da se bo posvetovala z Londonom, predno bo storila nove korake na Daljnem Vzhodu“. Zlasti so razburile angleški parlament izjave šefa ameriškega glavnega štaba gen. Bradleya, da je blokado Kitajske lahko izvesti ali pa vsaj v veliki večini preprečiti tujim ladjam dohod v rdeča pristanišča s kakršno koli akcijo, le da bi toliko pazili, da se ne zaplete USA v vojno. Svojo izjavo Bradley opira na dejstvo, da Anglija ni protestirala, ko so Čangkajškove ladje nedavno zavrnile neko angleško ladjo v formoski ožini.

Čangkajšek pa je medtem objavil, da se z vso naglico pripravlja na večje vojaške akcije proti rdeči Kitajski. Na Formozu grade letališča za reakcijska letala, ki jih Amerikanci nameravajo prepeljati tja v prihodnjih dveh mesecih. Čangkajškovi motorni čolni, oboroženi z lahimi topovi in strojnimi patrolirajo ožino med Formozo in celino, štiri med njimi pa so zablokirali veliko kitajsko pristanišče Amoy in s strelji pregnali več trgovskih ladij, ki so hotele odložiti material.

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Amer. zun. min. Foster Dulles je po iz Evrope, kjer je obiskal sedem zahodnih držav, imel po televiziji govor, v katerem je v kratkih stavkih povzel svoje vtise iz Evrope in poudaril, da je ugotovil, da „evropska obrambna skupnost ni mrtva, ampak samo spi.“ Izjavil je nadalje, da „nismo dobili od naših evropskih prijateljev nobenih obljub ali zagotovil, pa tudi mi jim nismo dali nobenih.“ Dulles je dejansko ugotovil, da se Evropa še vedno ne zaveda resnosti komunistične nevarnosti in da med državami vladajo velike razlike na gledanje položaja v svetu in na možnost ureditve njihovih medsebojnih problemov. — Senator Taft je po konferenci v Beli hiši izjavil, da je posebni zakonodajni odbor, ki ga je postavila ameriška vlada, že skoro do podrobnosti izdelal resolucijo, s katero bo USA objavila sklep, „s katerim ne bo več priznala tajnih določil jaltske in potsdamske konference, ki jih je mogoče smatrati kot kratenje svobode in samoodločbe narodov.“ Taft je tudi izjavil, da se bo resolucija nanašala tudi na katere koli druge mednarodne pogodbe, ki bi vsebovale po dobna določila. — Pogajanja med USA in Španijo se nadaljujejo. Španska vlada je postavila nove zahteve ameriški delegaciji, katera namerava zagotoviti ameriškemu letalstvu in mornarici uporabo oporišč. Vlada zahteva svobodno porabo 125 milijonskega posojila, ameriško zagotovitev varnosti Španije v slučju vojne in modernizacijo španske vojske. USA bo te dni poslala v Madrid svojega novega poslanika Jamesa Dunna, ki je bil doslej poslanik v Londonu. — Svetovna banka je odobrila Titovi Jugoslaviji novo posojilo v višini 30 milijonov dolarjev v desetih različnih evropskih valutah za financiranje dvanajstih industrijskih načrtov.

PARAGUAY: Paraguayski volilci so v nedeljo 15. t. m. izvolili v drugič za predsednika države Federica Chavesa, člana „Partido Colorado“, ki je bil tudi edini kandidat.

ZAHODNA NEMCIJA: Zahodnonemška vlada je prekinila gospodarska pogajanja z Egiptom, ko je ugotovila, da se je Kairo prejel pogajati tudi v vzhodnonemško gospodarsko delegacijo kljub izjavi, da s komunistično Nemčijo ne bo stopil v stike.

FRANCIJA: V Franciji so blizu mesta Limoges odkrili eno najbogatejših ležišč urana na svetu. Rudninske žile vsebujejo do 85% urana. Francija bo iz teh novih ležišč povečala svojo uransko produkcijo letno na 10.000 ton.

ANGLIJA: Zaradi nove nevarnosti poplav, zlasti v Angliji, so nekatere evropske države v nekaj urah z letali prepeljale na ogroženo področje 10 milijonov vreč peska, s katerimi so zasilno utrdili jezove, poškodovane od zadnjih povodnj.

FLRJ: Jugoslavija je poslala poplavljeni Holandiji že izdelanih lesenih hišic v vrednosti 18 milijonov dinarjev, Angliji pa za 6 milijonov dinarjev.

PERZIJA: Močan potres je v Perziji porušil do tal tri manjša naselja v pokrajini Turud in zahteval 900 mrtvih in ranjenih. Nepoškodovanih je potres prizvelo 500 oseb.

Novice iz Slovenije

Ob imenovanju zagrebškega nadškofa dr. Alojzija Stepinca za kardinala so komunisti naročili svojim služabnikom na raznih položajih, da so morali s svojimi izjavami obsoditi to imenovanje. Tako sta se med drugim zvesto odzvala naročili svojih kom. gospodarjev predsednik Društva slovenskih književnikov France Bevk in sedanji dekan pravne fakultete v Ljubljani dr. Maks Šnuderl. Njun napad na Vatikan radi imenovanja dr. Stepinca za kardinala je "Slov. Poročevalec" objavil pod naslovom "Škrlatni plašč za prelito kri".

Ob dnevu jugoslovanske "ljudske armade" je Vojnogodovinski institut JLA v Beogradu izdal prvo knjigo VI. dela Zbornika dokumentov in podatkov o narodnoosvobodilni borbi jugoslovanskih narodov. Ta knjiga je najprej izšla v srbohrvaščini, sedaj pa tudi v slovenščini in vsebuje "arhivsko gradivo in ostale podatke o osvobodilni borbi slovenskega naroda 1941 leta." Knjigo sta pripravila uredniški odbor v Ljubljani, v katerem so bili Ivan Regent, Vlado Kozak, dr. Metod Mikuš, prof. Janez Kramar, Franček Saje, Jože Bertonec in Jože Šiška ter uredniški odbor Vojnogodovinskega instituta v Beogradu polkovnik Stevo Maoduš, podpolkovnik Vojan Vujošević in major Zdravko Klanjšček. Poročilo o izidu te knjige navaja, "da so pri komentiranju in dopolnjevanju dokumentov sodelovali tudi mnogi drugi tovariši, organizatorji narodno-osvobodilnega gibanja in borci prvih slovenskih partizanskih čet." Knjiga ima 572 strani ter je v njej objavljenih 81 partizanskih in 141 okupatorskih listin iz obdobja od razpada Jugoslavije do konca leta 1941.

Poročevalec o tej knjigi v ljb. kom. dnevniku tudi navaja, da je v knjigi okupatorskih dokumentov več radi tega, ker da je iz prvega razdobja osvobodilne borbe razen partijskega in frontnega tiska ohranjenih prav malo listin. Pove tudi, da arhiva Centralnega komiteja KPS in Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet iz leta 1941 in začetka 1942, ki so ga maja meseca 1942 zakopali v bližini Ljubljane, kljub ponovnemu iskanju doslej ni uspelo odkriti, "ker so belogardisti pobili vse ljudi, ki so vedeli za skrivališče tega dragocenega zgodovinskega gradiva." Knjiga je pisana seveda v povelečevanju komunističnih zverstev nad slovenskim narodom.

Ljubljanska mestna občina je predložila spremembe v odloku o javnem redu in miru. Najvažnejša sprememba govori o varstvu mladine. Po novem predlogu naj bi se starostna meja postavila na 18. leto, vsled česar bi odpadlo razlikovanje mladine pod 16. oziroma pod 18. letom starosti. Mladini do dovršenega 18. leta bi bilo prepovedano obiskovanje nočnih lokalov, barov in igralnic, ne glede na čas kdaj ti lokali obratujejo. Ostale gostinske obrate, kinopredstave in javne prireditve, zvezane s točenjem alkoholnih pijač, pa mladina do 18. leta ne sme obiskovati v zimskem času po 21. uri, v poletnem času pa po 22. uri. Poostrežen predpisov glede obiskovanja mladine raznih nočnih lokalov so narekovali vedno večji izgredi mladine, ki se je na raznih komunističnih prireditvah predajala pijančevanju in nemoralu, ter je s svojim prostaškim nastopanjem povzročala splošno zgražanje in obsodbo njenih vzgojiteljev-komunistov, ki so glavni krivci za moralno propadanje mladine.

Ing. H. U. se v ljb. "Slov. Poročevalec" navdušuje za postavitev krematorija za sežiganje mrličev na Žalah. Pravi, da zgraditev krematorija ne bi bila združena s prevelikimi izdatki, ker bi lahko porabili "kot obredno dvorano" Plečnikovo centralno mrliško vežo, katero bi z 20 m dolgim podzemeljskim hodnikom zvezali s poslopjem, ki bi stalo na Korskovem svetu in v katerem bi bila shramba in peč za sežiganje mrličev.

V marcu mesecu nameravajo doma izvesti zopet popis prebivalstva. V "Slov. poročevalec" se nekdo pod šifro "fama" sprašuje, če je ta popis to leto res potreben, ker je bil izvršen že pred dvema letoma, stal bi pa gotovo nekaj milijard dinarjev. Z ozirom na 140 milijardno škodo, ki jo je lani povzročila suša, je mnenja, da bi popis prebivalstva brez škode lahko preložili na leto 1955.

V decembrski številki "Planinskega vestnika" za leto 1952 poroča F. K. o generalni skupščini Mednarodne alpinistične unije ter o svojih vtisih z povojne Avstrije. Dobesedno pravi: "Ko se vozim po Avstriji, opažam na vsakem koraku nove lične hotele, žičnice in manjše

penzione, ki pa so vedno grajeni tako, da ne kvarijo naravne slike pokrajine. Kdor je bil v Avstriji pred tremi leti in jo je zopet obiskal v letošnjem letu, mora priznati, da je turizem v treh letih tako napredoval, da je Jugoslavija zopet za več desetletij zaostala v tem pogledu. Tudi avstrijska devizna bilanca izkazuje uspehe turizma, kajti v Avstriji je bilo letos več tujcev kot pa v vseh ostalih deželah Evrope." — Ugotovitve F. K. pač niso niti malo ugodne za nosilce sedanjega komunističnega režima doma, ki razvoju turizma v Sloveniji niso posevečali tolike pozornosti, kakor bi bili morali in so raje od naroda izsiljene davke porabljali za propagando v inozemstvu svojega kom. sistema in njegovih "gospodarskih uspehov."

V Ljubljani je zopet začela poslovati Mestna hranilnica. Ustanovljena je bila pred 63. leti ter je imela 1. avgusta 1939 blizu pol milijarde vlog pri 43.450 vlagateljih. Pod komunisti seveda ta "buržujska denarna ustanova" ni poslovala. Kakor pa veliko drugih koristnih stvari iz prejšnjih "reakcionarnih časov", so komunisti morali poklicati v življenje tudi to denarno ustanovo. Da bi pa komunisti dobili od ljudi čim več denarja v svoje denarne zavode, jim "Slov. poročevalec" zagotavlja, da se jim ni treba bati, da bi svoje vloge izgubili, ker da "z zbranimi denarnimi sredstvi delovnih ljudi sedaj ne gospodarijo protiljudski, izkoriščevalski krogi, ki jim je bil čim večji profit edini smoter, temveč delovno ljudstvo samo. Dokončno so ti krogi potolčeni na političnem polju in odrinjeni iz dominantnih položajev v gospodarstvu." Kako pa znajo gospodariti komunistični gospodarski strokovnjaki s tujim premoženjem, doma ljudje dobro vedo in zato v njihove denarne zavode sploh nimajo nobenega zaupanja in vanje tudi ne vlagajo svojih prihrankov. To potrjuje tudi sam "Slov. Poročevalec" ko pravi, da "dosedanji poizkusi v tej smeri niso imeli zaželenih uspehov."

Umrli so. V Ljubljani: Martin Mikek, Marija Tunin, upokojenka, Alojzija Milavec, roj. Jakše, Marija Petelin, Elza Podboj, roj. Sedmak, Franc Jurkovič, u-

Pisatelj Karel Mauser o Koledarju - Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1953.

Zadnjič smo poročali o nad vse lepem vtisu, ki ga je napravil letošnji Koledar-Zbornik Svobodne Slovenije na rojake po vsem širnem svetu. Od povsod dobivamo priznanja in pohvale ter vzpodbudne besede, naj za vsako ceno svobodnim Slovincem vsako leto še naprej pripravimo tako lepo knjižno darilo.

O Koledarju-Zborniku Svobodne Slovenije za 1953 je napisal laskavo oceno v kulturni rubriki "Am. Domovine" z dne 19. dec. 1952 tudi znani slov. pisatelj Karel Mauser. V njej med drugim o Koledarju-Zborniku Svobodne Slovenije za 1953 pravi naslednje:

"Spet je pred nami. Pregledal sem ga in prebral in se za dolgo ustavljal ob besedah danes že pok. pesnika Otona Župančiča. Takole je zapisal v letu 1945: Da Slovenec, ki se je sam izločil iz svoje narodne skupnosti, ni mraza za slovensko kulturo, je tako naravno, da bi se čudili, ako bi bilo drugače."

"Škoda velikega Župančiča. Kulturo in komunistično politiko je pomešal in povezal, obenem pa odrekel slovenskim be-

guncem kulturno tvornost. Da se je motil, bo nekoč pokazal čas, kaže pa to danes tudi naša dejavnost. Koledar Svobodne Slovenije je eden krepkih dokazov, da je slovenski človek v emigraciji še vedno trdno usidran v slovensko kulturno preteklost. Te usidranosti ne bo podrl nihče, ker umetnost ni dekla režimovcev. Zapisati si upam, da je danes slovenska umetnost v emigraciji tista, ki je v resnici še svobodna in ki še temelji na temeljih, ki so edini pravi".

"Bogat je koledar Svobodne Slovenije. Ne bom se mogel ustaviti ob vsaki strani. Naj se omejim samo na bogatejši strani." G. Mauser se nato ustavlja ob posameznih prispevkih v Koledarju-Zborniku in jih prikazuje z njihove načelne, literarne ali zgodovinske strani ter nato svojo oceno zaključuje z naslednjimi ugotovitvami:

"Z eno besedo: Koledar je res bogat. Ko ga boste prebrali, se boste spomnili marsičesa. Ob slikah, ki jih je veliko boste obudili spomine. Slišali boste besede škofa Rožmana, besede dr. Miha Kreka. Videli boste v njem podobo nasmejanega Jaka Debeveca, ki ga danes ni več. In še marsikaj. Koledar bo lep in zvest spremljevalec celo leto."

"Naj na koncu omenim, da je letošnji Koledar posvečen spomenu pesnika

Balantiča. Prav zato je v njem precej pesmi mladega poeta, ki je kot baklja zgorel v Grahovem in, čeprav mrtev, še danes krepko plameni. Ob njegovih pesmih boste zautili kaj je pesem, obenem pa se zavedli, na kakšni poti je danes umetnost doma. Do zadnjega je komunistična umetnost zanikala veliko literarno vrednost Balantičevih pesmi. Na začetek sem postavil besede pokojnega pesnika Otona Župančiča, ki je hotel dokazati, da emigracija ne more kulturno delovati. Za zaključek pa postavil osebno mladega pesnika Balantiča, ki bi bil-lahko to trdim-veliki antipod Župančiča, da ni zgorel na braniku tiste domovine, ki je Balantič ni hotel imeti rdeče. Balantičeva umetniška sila bo tista, ki se bo sama zapisala na literarne strani slovenske zgodovine. Te zgodovine pa ne bodo pisali tisti, ki danes žive in hočejo krojiti umetnost doma. In tisti, ki bodo zgodovino takrat pisali, bodo pisali tudi o naši emigracijski umetnosti. Vem, da ne v našo sramoto."

Najcenejša in najzanimivejša knjiga je

Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1953

Nad 90 lepih slik in 256 strani pestre vsebine.

Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije v vsako slovensko družino!

Društvo Slovencev

VABI VSE SLOVENCE NA PODROČJU VELIKEGA BUENOS AIRESA

NA PROSLAVO SEDEMDESETLETNICE PREVZVIŠENEGA GOSPODA ŠKOFA

Dr. GREGORIJA ROŽMANA

SLAVNOST BO V NEDELJO 8. MARCA 1953 OB PETIH POPOLDNE V DVORANI LA SALLE NA RIO BAMBA 650 V BUENOS AIRESU.

Z AMERIKANCI NA KOREJI

Amerikanci imajo na Koreji ok. 600.000 mož. Čeprav v USA že težko prenašajo korejsko vojno, ker vedo, da je brez tretje svetovne vojne ne bodo mogli dobiti, zlasti tisti, ki morajo odpluti čez Tih ocean na ta kritični azijski polotok, vendar je morala ameriških vojakov na bojišču zadovoljivo visoka. Dolgočasne in brezcilne dneve in noči čepenja v jarkih prepletajo z zanimivimi političnimi, vzgojnimi in tehničnimi tečaji v zaledju, kamor izmenjavajo edinice iz prvih linij približno vsake tri tedne.

Učinkovitost ameriških čet pa povečajo še posebno odlično organizirana prehrana, dobra obleka, verska oskrba in bolniška pretrežba.

Najbolj izpostavljena postojanka dobi dnevno vsaj enkrat toplo hrano v kakršnih koli razmerah. Za slučaj dalj časa trajajočih bojev preskrbijo vojake s tkzv. C-rations: konzerve s kuhanim mesom, sadne konzerve in prepečenec.

Sleheri vojak je stalno preskrbljen z vsemi toaletnimi potrebščinami in z bomboni vseh vrst. Teh dodatkov dobivajo toliko, da jih lahko izredno ugodno zamenjujejo za radio aparate, ki jih imajo nič koliko po bunkerjih, za ure itd. Za uspešnejšo zamenjavo je vojska organizirala v zaledju posebne menjalnice (Post Exchanges), katerih kamioni (PX-trucks) enkrat tedensko obiščejo tudi prvo bojno linijo.

Sleherno vojaško edinico, tudi naj-

bolj izpostavljeno, obiščejo najmanj enkrat tedensko duhovniki vseh ver, tako da vojaki lahko zadoste svojim dušnim potrebam.

Zdravniška oskrba funkcionira odlično. Vsaki patrulji, ki se poda proti sovražniku, je dodeljen mlad izvežban zdravnik. Na majhnih letališčih, samo 20 metrov za bojno črto, čakajo noč in dan helikopterji za takojšen prevoz lažjih ranjencev v poljske bolnice. Težke ranjence prevažajo na posebne bolniške ladje, ki so zasidrane vzdolž korejske obale blizu bojišča. Najdaljši čas, ki so ga doslej porabili za prevoz ranjenega vojaka z bojišča na operacijsko mizo na taki ladji, je trajal 28 minut. Vsaka bolniška ladja je najmodernejše opremljena sedemnadstropna bolnišnica.

Huda zima 1950/51 je zatekla ameriško vajaštvo dokaj slabo zavarovano proti mrazu. Skoro ni bilo vojaka, ki bi ne dobil hudih ozeblin, bodisi na rokah ali na nogah. Sedaj pa vsak vojak dobi za zimo posebne polškornje, sestavljene iz dveh plasti usnja in gumijs, med katerima je zrak. So odlična izolacija proti mrazu. Vojaku zato ni treba nositi debelih volnenih nogavic.

Oklepni jopiči, ki jih nosijo ameriški vojaki na bojišču, tehtajo po 3 kg in varujejo ves trup pred drobci granat in pred puškinih krogli, izstreljenimi iz večje daljave. Izdelani so iz vezanih ploščic iz mešanice aluminija in jekla ali pa iz posebne vrste nilona.

Večino težaškega dela na bojišču ali v neposrednem zaledju — kopanje jarkov, prenos živil po goratem terenu, postavljanje bunkerjev, podiranje dreves itd. — opravljajo južnokorejski težaki; na svojih širokih ramenih neverjetno vztrajno prenašajo najtežje tovore municije in drugo težko prtljago. Plačani so kot ameriški vojaki in jedo ameriško hrano.

Prefabricirane bunkerje postavijo ti težaki na nanovo zavzetih položajih v dveh urah. Vsaka edinica ima namreč s seboj tudi nekakšne dvrjarje in mizarje s potrebnimi stroji, ki v kratkih minutah pripravijo iz drevesnih debel, katera leže v bližini, pravilno odmerjeno in otesano ogrado za bunker.

Čez 140 km široki korejski polotok se vleče po sedanjem bojišču nepretrgan jarek, globok ok. 1.70 m. Za tem glavnim jarkom so na kritičnih mestih izkopane še tri do štiri vrste takih jarkov. Pot od vzhodne do zahodne obale polotoka je možno prehoditi vso po jih, kjer ga zaradi terena ni bilo mogočarku, razen na nekaterih redkih kračih izkopati. V določenih razdaljah so po jarku zgrajeni bunkerji, navadno 12 m v kvadrat, tako močni, da jih prebijejo le težja topovske granate. Povprečno ima vsakih šest vojakov svoj bunker, po vsem bojišču pa pride povprečno po en vojak na vsakih 1,5 m.

Ničija zemlja med sovražnikoma je posejana z minami, bodoče žice in z ameriške strani še z napalm granatami, ki jih električno razstreljajo v slučaju

sovražnega napada. Povprečna razdalja med obema frontama je 1,5 km. Na nekaterih krajih pa se obe liniji približata samo na 40 metrov razdalje.

Amerikanci izvajajo dve vrsti patruljnih akcij na bojišču. V prvo spadajo direktni izpadi po 20 močnih patrulj naravnost proti sovražnikovi bojni liniji, v drugo vrsto pa patrulja, ki se iz svojih rovov poda čez ničijo zemljo iz izhodiščne točke istočasno v dve smeri, tako da tvori črko V. V to past potem z raznimi trikmi ujame rdeče ujetnike, ki jih poveljstvo potrebuje za zasliševanje, iz katerega izve podrobnosti o gibanju sovražnika. Za patrolne akcije poveljstvo vedno pošče prostovoljce, ker so silno nevarne. Neredko kdaj mora kakšna patrulja ostati na sovražnem ozemlju po več dni, da izvede zadano nalogo. Vsako noč odide v akcijo po več sto patrulj.

Glede prehodnosti terena so Amerikanci vedno na slabšem od komunistov. Teren se namreč stalno dviga od juga proti severu ter imajo zato rdeči več prilike odbijati ameriške napade z vrha navzdol. Teren se dviga po vsej severni Koreji do mandžurske meje.

Komunisti so po številu čet in nagradnosti vojaškega materiala danes močnejši od Amerikancev in zaveznikov. Manjka jim le nadmoč v zraku. Z dobro pripravljeno in izvedeno ofenzivo bi lahko potisnili Amerikance proti jugu, ne morejo jih pa vreči v morje. Amerikanci se lahko izkrcajo na obalah severne Koreje, toda z veliko večjimi žrtvami,

kakor je to izvedel gen. MacArthur 1. 1950. Če bi komunisti dobili premoč v zraku, bi lahko zadali Amerikancem strahovite udarce v južni Koreji. Le — ti namreč nimajo zaščitenih pred letalskimi napadi svojih skladišč, prometnih zvez itd., ker smatrajo, da jih v zraku rdeči ne bodo prekosili.

Do miru v Pan Mun Jomu v pravem pomenu besede ne bo nikdar prišlo, tudi ne v slučaju, da se podpiše premirje, ker bi i rdeči i Amerikanci morali zadržati svoje vojske ob mirovni črti, ker ne bi eden drugemu zaupali. Vojska v stalni pripravljenosti pa ni mir.

Edino možnost zmage na Koreji je predstavljal MacArthurjev načrt, zaradi katerega ga je Truman 1. 1951 odstavil: izkrcevalne akcije v severni Koreji, veliki zračni napadi na Mandžurijo in najstrožja blokada Kitajske. Zmagami na Koreji bi bila s takimi vojaškimi operacijami dobljena, toda samo v slučaju, če se ne bi vmešala v vojno ZSSR. Ta možnost je obstajala takrat, ko je Truman odstavil MacArthurja in obstajala danes, ko poveljuje zaveznikom na Koreji gen. Taylor. V vojaških akcijah pa je itak treba jemati v račun tveganje. Ker je zmagi na Koreji tesno povezana z vsaj delno zmagi nad rdečo Kitajsko, obstoja danes rešitev tega problema v eni sami postavki: tretja svetovna vojna. USA lahko dobi korejsko vojno samo v slučaju, če se sproži tretja svetovna vojna, ki bo pokopala pod ruševinami komunistični sistem.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

TEČAJ O DRŽAVNO-PRAVNIH VPRASANJIH

bo na Victor Martinez 50 v času od aprila do oktobra 1953. Vršil se bo vsakih 14 dni. Dnevi in ure tečaja bodo določeni v sporazumu z udeleženci.

Na tečaju bodo predavanja in razgovori o narodu, državi, suverenosti, ustavnih oblikah, državnih zvezah itd.

Vabimo moške in fantje, zlasti mlajše, in vse, ki se zanimajo za ta vprašanja, da se prijavijo. Prijave je nasloviti na *Avgust Horvat*, Victor Martinez 50.

Vsi pripravljeni za državno-pravni tečaj so javljeni, da pridejo v *nedeljo 1. marca ob 11.15 uri* na Victor Martinez 50 na *kratak razgovor*.

Fantje in dekleta so porabili proste dneve za pust za letne duhovne vaje. Fantje so jih imeli v Seminario Diocesano ter se jih je udeleževalo 70. Vodil jih je pa šentpeterski župnik g. duhovni svetnik Alojzij Košmerlj. 125 deklet je pa delalo duhovne vaje v Hogar San Vicente. Te duhovne vaje je vodil rektor slovenskega bogoslovja g. dr. Franc Gnidovec.

FINALE ODBOJKE

V veselem razpoloženju so fantje začeli v nedeljo, 8. februarja t. l. popoldne odbojkin turnir na pristavi v Moronu. Ob točno napovedani uri, kar je nenavadno in hvale vredno, so se zbrali vsi nastopajoči odbojkaši. Kot za uvod so začeli tekmo šestoric, nastopalo je moštvo "TRIGLAV" (Knap, J., Musar J., Benegalija, Baraga A., Magister B. in Tomažin L.) proti teamu "GRINTOVEC" (Mokorel, Smersu M., Prijatelj J., Smersu J., Celestina M., Rogina). Po dolgi in zanimivi tekmi so si priborili zmago poslednji z rezultatom 2:1.

Po polurnem odmoru so fantje prešli na jedro prireditve — finale trojk.

Po opravljenih formalnostih — izbira igrišča, pozdrav itd. — se je začela nad vse zanimiva igra med zmagovalnimi trojkami Drave proti Savi. Zmagala je Drava in si tako priborila prvo mesto za leto 1952.

Končni rezultat trojk skupine "A", je naslednji:

1. DRAVA: Magister B., Mokorel, Tomažin.
 2. SAVA: Prijatelj J., Celestina, Rogina.
 3. SOČA: Knap, Benegalija, Smersu M.
 4. MURA: Miklič, Musar, Baraga.
- V skupini "B" pa je sledeče stanje:
1. Smersu J. — Krošelj T. — Trpin J.
 2. Martelanc — Magister M — Rezelj.

Skozi ves turnir in finale je požrtvovalno in nepristransko sodil g. M. Prelog, ki ima gotovo velike zasluge za tako lep potek in uspeh turnirja. Najlepša mu hvala!

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča: V družini g. Janeza Hribar in njegove ge Marte, roj. Zajc iz Berazategui so 12. februarja dobili sina, ki bo pri krstu dobil ime *Tone-Janez*. Srečni mladi družini iskreno čestitamo!

Poroka: V Moronu sta se 14. t. m. poročila g. Janez Koščak in gdč. Ivanka Kastelic. Poročil ju je g. dekan Ciril Milavec, za priči pa sta bila gg. Anton Skubic in Janez Vovk. Mlademu paru želimo mnogo sreče!

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje, februar XXI. 1953. Vsebinska: El tango moderno (Mgr. T. Toth), Prava pobožnost in svetost (škof dr. Gregorij Rožman), Pustni norci (pesmi Bogdan Budnik), Pratika — februar 1953. Ne bi bila rada podobna materi, Cerkev nas kliče k pokori (Alojzij Košmerlj), Pred tabernakljem (Tone Ilc), "Človeška duša je neumrljiva" (Dr. Alojzij Odar), Odvratna ljubezen, Duhovno šibak (pesem Bogdan Budnik), Znaš reči "hvala?" (Pierre L'Ermite).

Vinko), Splošna mobilizacija vernikov (Janez Kopač CM), Sveta Marija Evfracija Pelletier (Dr. Filip Žakelj), Prvi od komunistov obsojeni škof, Francu Žužku v spomin (Alojzij Košmerlj), Zakaj rad darujem Bogu svoje otroke? (Franc pokoro in se odredi vsemu, kar je komunistična diktatura kot nagrado za storjene usluge dala posameznikom in komunistični stranki kot nositeljici vsega sedanjega političnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega stanja. Odpadel bi sedanji monolitni politični si-žužek), Znati se je treba obvladati, Abraham (Boris Koman), Izselsjenska pesem (Gregor Mali), Post (pesem Bogdan Budnik), Brali bomo Lukov evan- gelij (Dr. Al. Odar), Brez Boga ni miru, Izgubljena verižica, Boj za mladino (Rudolf Hanželič), Konj, ki je vse be- rače poznal, Našel sem Boga (Cronin), Postni zajtrk. Nič ne de mnogo poti (pesmi Bogdan Budnik), Zakaj je tu- di dekletu potrebna izobrazba (Vinko Brumen), Kakor suh smrekov češarek (Budnik), Daritev mladega življenja (Gregor Mali), Tožba v tujini (pesem Gregor Mali), Od doma, Fant na pragu svoje mladosti (Romanus), Med izseljen- ci, Iz dežele mate čaja, Iz večnega me- sta. Priloga: Božje stezice.

Družabna pravda, Januar - Februar 1953. Vsebinska: Slovensko krščansko so- cialno gibanje v izseljentsvu (Milan Maj- nik), Un lunes como tantos (Juventud obrera), Kongres krščanske delavske in- ternacionale, Svet se ni zmenil, Kaj bo. Dolar na pohodu (F.D.) Bolivija se je iz perzijskega primera precej naučila (Ciril Kopal), Slovenci v Argentini in gospodarstvo (Jože Mavrič), oče naš (Ivan Cankar), France Žužek je bil ve- lika osebnost izseljenske skupnosti. Po ameriško. Iz domačega in tujega ti- ska. Za božjo demokracijo kruha. Odme- vi naših naporov. Gospodarska tipanja, prizadevanja in izkustva. Vesti ob za- ključku lista.

Lanus

Lepo priznanje Slovincem

V "Svobodni Sloveniji" z dne 8. ja- nuarja t. l. smo poročali o obisku župana občine Partido 4 de Junio g. Adriana Huga Goyol-a in njegovih sodelavcev na občini v "Villa Eslovena" v Lanusu. O tem obisku predstavnikov argentinskih oblasti slovenskemu naselju v Lanusu je objavil lanuški dnevnik "Pregon" z dne 17. januarja t. l. obširno poročilo pod naslovom "Viden izraz vdanosti sloven- ske skupnosti v Lanusu Oeste grahu Pe- ronu" in pod podnaslovom "Peron nam je dal zopet človeka vredno življenja — izjavlja zastopnik Slovincem", v katerem s toplimi besedami popisuje podrobno potek vse slavnosti, ki so jo tedaj slo- venski naseljenci na čelu s svojim žup- nikom g. Hladnikom v Lanusu prire- dili predstavnikom argentinskih oblasti. V poročilu med drugim omenja, da se je Slovincem po prizadevanju g. župnika Hladnika posrečilo kupiti v tem kra- ju obširno zemljišče, na katerem si bo postavilo lepe hiše 300 slovenskih dru- žin. Sedaj živi tam že 158 slovenskih družin. To naselje bo — tako nadaljuje poročilo — vzorno naselje odlične slo- venske skupnosti, ki jo sestavljajo de- lovni ljudje: obrtniki, profesionalci in delavci. Pohvalno omenja družine z otro- ki, ki so bili rojeni že tu ter povdarja, da vsi ti ljudje zaslužijo vso podporo oblasti. Končno obširno navaja posame- zne odstavke iz govora g. Antona Galeta v imenu Slovincem, v katerem se je za- hvaljeval predsedniku generalu Peronu, da je s svojim osebnim pristankom in dovoljenjem omogočil naselitev v Argen- tini tako velikemu številu Slovincem. Svoje poročilo zaključuje dnevnik "Pre- gon" z odstavki iz govorov občinskega odbornika Rufina Ponzanettija in župa- na Adriana Huga Gayol-a.

Na slovenskem zemljišču v Lanusu prodam stavbno parcelo števil. 15, man- zana B v izmeri 400 kv. metrov. Naslov v upravi Svobodne Sloveni- je.

SLOVENCi PO SVETU

USA

Mr. Frank Lausche je bil v ponedel- jek 12. jan. t. l. zaprišežen kot izvolje- ni guverner države Ohio za svoj četrti guvernerski termin. Clevelandski list "The Cleveland Plain Dealer" je ob tej priliki objavil o guvernerju Lauschetu toplo pisan članek, v katerem med dru- gim pravi, da je država Ohio v svojem 150 letnem obstoju imela 52 guverner-jev. Od teh jih je bilo trikrat izvoljenih na ta visoki državni položaj samo pet, dosedaj pa še nobeden ni bil štirikrat izvoljen za guvernerja. Guverner Frank Lausche je prvi guverner te države, ki mu je ljudstvo izkazalo tako čast.

Igralci "Slovenskega odra" v Cleve- landu so nedavno z uspehom uprizorili veseloigro "Trojčki". Čisti dobiček je bil namenjen za Ligo kat. ameriških Slo- vencev. — Znana slov. pevca v Cleve- landu Mrs. Josephine Petrovič in Eduard Kenik sta imela 18. januarja v Clevelandu koncert slov. pesmi in oper- nih arij. Na klavirju ju je spremljal zna- ni slovenski pesnik in skladatelj Ivan Zorman.

Eno najlepših lanskih slov. kult. pri- reditev v Chicago je bilo slov. Miklav- ževanje, ki ga je priredila podružnica Lige. V tam, slov. naselbinu so tedaj prvokrat igrali Geržinčičevo opereto "Miklavž prihaja". Na prireditvi sredi januarja je pa Slovincem v Chicago po- ročal o svojih vtisih z obiska stare do- movine g. Anton Grdina.

KOLENDAR - ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE

lahko dobite:

V USA: Slovenska pisarna, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio.
V KANADI: G. Franc Košir., 362 Wellesley Street E., Toronto, Ont.
V ANGLIJI: G. Jože Rehberger, 15 Rousbury, Stewartby, Beds.
V AVSTRALIJI: Rev. Beno Korbič, 45 Victoria Str., Waverley, N. S. W.

PRAVNA POSVETOVALNICA "SVOBODNE SLOVENIJE"

Vprašanje: Pri delu mi je stroj ranil roko in sem jo nato zdravil dva meseca. Ves čas sem dobival polovično plačo. Po dveh mesecih pa me je zdravnik poslal na delo in nisem dobil nobene odškodni- ne. Ali nimam pravice do odškodnine za nezgodo in do cele plače za ves čas zdravljenja?

Odgovor: Delavec, ki se pri delu po- nesreči in je njegova nesposobnost za delo samo začasna, ima pravico do od- škodnine, ki znaša polovico dnevne pla- če in to prejema od dneva nesreče do dneva povratka v službo. Povprečna pla- ča je povprečje v zadnjih 12 mesecih. — Do posebne odškodnine za nezgodo pa ima delavec pravico samo v tem prime- ru, ako ostane za delo trajno nesposo- ben, pa bodisi, da je ta nesposobnost po- polna (izguba vida, izguba obeh rok itd.), bodisi da je nesposobnost delna (izgu- ba roke, noge, prsta itd.). V prvem pri- meru znaša odškodnina tisoč dnevnik plač, v drugem primeru pa tisočkratno razliko, katero je bil utrpel ponesreče- nec.

Vi ste torej dobivali polovično plačo. Do posebne odškodnine bi imeli pravico samo v tem primeru, ako vam je nesre- ča pri delu zmanjšala sposobnost za de- lo. Če tega zmanjšanja ni (o tem odlo- ča zdravnik), nimate pravice do te po- sebne odškodnine.

OBVESTILA

Vse fante opozarjamo, da bo v nedeljo, 22. t. m. ob 17. uri sestanek z nad vse zanimivim sporedom. Vsi fantje vljudno vabljeni.

SFZ.

Socialno-organizacijski tečaj Družabne pravde, ki se je vršil skozi vso lansko zimsko sezono, se bo letos nadaljeval. Univ. prof. g. dr. Ahčin bo nadaljeval predavanje iz sociologije. Letos namera- va govoriti o socialnih ustanovah. G. Maks Jan bo pa nadaljeval predavanja o organizacijski tehniki. Vse lanske slu- šatelje vabimo na ta predavanja. Poleg teh pa vabimo nove slušatelje, ki bodo tvarini lahko sledili, ker predstavljajo le- tošnja snov zopet zaokroženo celoto. Osnovne pojme pa bodo lahko dobili iz dr. Ahčinove knjige "Sociologija", ki bo izšla okoli Velike noči. Prijave spreje- ma jo odborniki Družabne pravde.

Družabna pravda

Komunisti odstranili 161 visokih cerkvenih dostojanstvenikov

V Krakovu na Poljskem je sodišče ne- davno obsodilo na smrt tri poljske pre- late, več drugih duhovnikov pa na do- smrtno ječo in druge težke zaporne kaz- ni. Obtoženi so bili, kakor vedno, "sabo- taž, špijonaže v korist zahodnim zavez- nikom in rovarjenja proti državi."

V zvezi z valom preganjanja katoliške Cerkev po vseh komunističnih državah, ki se vedno bolj širi od Baltika do ki- tajskih obal, je bilo objavljeno, da so komunisti doslej odstranili 161 cerkve- nih dostojanstvenikov in sicer: 3 kar- dinala, 31 nadškofov, 100 škofov in 28 prelato. Trije kardinali, ki jim je o- mogočeno delovanje, so: zagrebški dr. Stepinac, madžarski Mindszenty in pe- kinški Tien. Od 161 cerkv. dostojan- stvenikov je bilo 26 pobitih, 45 jih je v ječah, 45 je bilo izgnanih, 21 jih je v begunstvu in 22 je konfiniranih. Na prvem mestu preganjanj je Kitajska, za njo ZSSR. V Titovi Jugoslaviji je rdeča oblast takole prizadela Cerkev: kardinal dr. Stepinac je konfiniran v Krašiču; ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman je v begunstvu. sarajev- ski Ivan Šarič je v begunstvu; dubrovniški škof Josip Carevič je bil ubit od partizanov med vojno; mo- starski škof Peter Čule je obsojen na 10 let ječe; banjalški škof Josip štefan Garič je umrl v izgnanstvu; križevski grškokatoliški škof Ivan Šimrak je bil ubit v ječi.

Splitski "Hajduk" na gostovanju v Argentini

Buenosaireski nogometni klub Boca Juniors je svoj veliki športni štadiom opremil tudi z svetlobnimi napravami za prirejanje nogometnih tekem tudi pono- či. Prva taka tekma na tem igrišču je bila prejšnji četrtek zvečer. Proti do- mačemu moštvo je nastopilo moštvo splitskega "Hajduka", sedanjega držav- nega prvaka v Jugoslaviji. Tekmi je pri- sostvovalo okoli 80.000 gledalcev so na vstopnini plačali nad 350.000 pesov. Haj- duk je nastopil z naslednjimi igralci: Beara; Delić in Broketa; Lustica, Klaić in Milovanov; Rajkov, Čajkoski, Matošić, Vukas in Krstulović. Iz sestave moštva je razvidno, da so v njem še nekateri stari znanci iz predvojnih časov kot n. pr. Matošić in Broketa. V prvem polča- su je bilo nadmočno domače moštvo ter je v 15 minutih zabil gol za Boco igralec Navarro. Hajduk je izenačil v prvi mi- nuti drugega polčasa. Neobranljiv gol je zabil Vukas.

Vsi igralci so bili ves čas svojega bi- vanja v Buenos Airesu pod stalnim nad- zorstvom zanesljivih elementov sedanj- režima doma. Od doma niso smeli imeti pri sebi nobenega denarja ter so istega dobili šele po prihodu v Buenos Aires. Z njim so si nakupili raznih stvari, pred- vsem čevljev. Vsak večer so morali biti ob desetih doma v hotelu. V mesto so smeli odhajati samo v skupinah po dva ali trije, nikdar pa ne sam. Ker so bili pod stalnim nadzorstvom so bili tudi v svojih izjavah zelo previdni. Na lastne

DVE O ŠKOTIH

Trije škoti pridejo v cerkev. Mežnar začne pobirati s puščico. Brž, ko ga ti trije opazijo, bi se radi izmuznili iz cer- kve, da ne bi bilo treba odriniti milo- ščine. A kar tako, meni nič, tebi nič, ne morejo iz cerkve. Končno pridejo na srečno misel: Prvi pade v nezavest, dru- ga dva ga pa ven neseta.

Dva škota sta stavila za 25 centov kdo bo dalj časa pod vodo. Pa sta oba utonila.

Najhitreje, najbolje in najbolj solidno!

PAKETNA AGENCIJA "PAKEXPORT"

pošilja Vašim svojcem v domovino pakete iz Trsta. Pošiljke prihajo na naslovljenca v 20-30 dneh. Paketi so zavarovani. Pošiljamo pa tudi pakete iz Buenos Airesa s starimi in novimi oblekami. Za novo blago preskrbimo sami izvozno dovoljenje. Zdravila pošiljamo z letalsko pošto.

Glavni zastopnik:
OTON FRESL — Buenos Aires, Reconquista 656/I-2 — T. E. 31-2241
URADNE URE: vsak dan od 9.—12.30 dop. in od 15.—18.30 ure popoldne. Ob sobotah samo dopoldne.

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna

OLAZABAL 2336 Tel. 76 - 9160
pol kvadre od Cabilda 2300

KAKOVOST — naših ur, zlatnine in nakita je priznana podlaga za SOLIDNOST — ki je največje poroštvo za vse blago, ker je njega CENENOST vedno najboljšje priporočilo za vse nakupe.
VSA POPRAVILA UR IN ZLTNINE — hitro in zanesljivo.

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires, T. E. 54-4644

Marsikdo še ne ve...

...da je sedanja tretja Titova žena Jovanka nekronana komuni- stična kraljica v Jugoslaviji ter se koplje v razkošju, kakršnega kralji- ca Marija nikdar ni poznala.

...da se je Titovi Jovanki zaho- telo lansko leto potovati tudi malo po Evropi. S svojo dvorno damo, staro in zvesto komunistko Vero Krušec, je pod tujim imenom pre- potovala Italijo, Francijo in Švico.

...da je tudi Jovanka, kakor njen mož-maršal, zelo udarjena na odlikovanja ter so ji pred nedav- nim ob priliki dneva Titove vojske podelili odlikovanje Vojaške zasta- ve I. stopnje. Odlikovanje ji je v beograjskem oficirskem domu pri- pel na slavnosti, ki je bila prire- jena njej na čast, sam šef general- nega štaba general Gošnjak.

...da je Tito v svojo Jovanko zelo zaljubljen in ustreže vsaki nje- ni želji. Tako je tudi Tito na njen predlog imenoval Boro Visočeka, poročnika in fotografa v general- nem štabu, za svojega osebnega fotografa in to samo za slike iz "družinskega življenja" Tita in Jo- vanke.

...da na Titovem dvoru priča- kujejo vselega dogodka. Zato je Tito določil za osebnega zdravni- ka svoji Jovanki dr. Izaka Levija, ki jo mora spremljati povsod, stal- no paziti na njeno zdravje in vsak teden poročati maršalu o njenem zdravstvenem stanju.

oči so se pa lahko prepričali, da se no- vim emigrantom v Argentini vendarle ne godi tako, kakor so jim pred odhodom govorili komunisti doma čes, da so novi emigranti v Argentini "pod stalnim poli- eijskim nadzorstvom in da se jim ma- terialno zelo slabo godi". Sodili so pač po razmerah pod svojo komunistično dik- taturu doma.

LETEČI KROZNIKI NAD BEOGRADOM

V Beogradu je nad mestnim predelom Kotež Najmar v dedeljo letelo večje šte- vilo letetič kroznikov, v različnih viši- nah in z različno hitrostjo. Beograjska radijska postaja je po dogodku, ki je prestrašilo prebivalstvo, objavila, da so letetič kroznike izdelali v jugoslovanskih letalskih delavnicah in jih poskušajo. Ra- dio je tudi objavil, da merijo v premeru 91,5 cm in tehtajo ok. 5 kg. Vodeni so po radiu in lahko lete z brzino do 35 km. Objavljeno je tudi bilo, da so jih v delavnicah izdelali brez prejšnjih izku- stev. Prve letetič kroznike pa da so izde- lali Holanci, kljub temu, da tega niso objavili. Ob priliki proslave Titovega rojstnega dne 25. maja bodo take letetič kroznike spustili na polet od Titove roj- stne vasi Kumrova preko Slavonije do Beograda.

Razpošiljalno podjetje "JADRAN"

25 de Mayo 140, piso 2, of. 15
T. E. 34-8661; 33-7294

Uradne ure:
od 9. — 13. ure in od 15. — 19. ure

Odpošilja vse vrste paketov. Preskrbimo dovoljenja za odpošiljatev do- voljenih stvari iz Argentine, dviga- mo dovoljenja za staro blago in pre- skrbimo dezinfekcijo. Iz Trsta odpo- šiljamo vse vrste blaga po znižanih cenah. Zdravila pošiljamo z letalsko pošto.